

David Bohadlo / Jan Brož
Stanislav Kadečka / Petr Průcha
Filip Rigel / Vít Šťastný

Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

Komentář

Vzor citace: BOHADLO, D., BROŽ, J., KADEČKA, S., PRŮCHA, P.,
RIGEL, F., ŠŤASTNÝ, V. *Zákon o odpovědnosti za přestupky
a řízení o nich. Komentář.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018, 700 s.

ÚSTŘEDNÍ KNIHOVNA
právní fakulty MU

S-3370 / 170 905

Právní stav publikace je k 31. 5. 2018.

© Mgr. Ing. David Bohadlo; Mgr. Jan Brož; JUDr. Stanislav Kadečka, Ph.D.;
prof. JUDr. Petr Průcha, CSc.; JUDr. Mgr. Filip Rigel, Ph.D.; JUDr. Vít Šťastný, 2018

ISBN 978-80-7598-052-6 (váz.)

ISBN 978-80-7598-053-3 (e-pub)

www.wolterskluwer.cz

OBSAH

Přehled ustanovení zpracovaných jednotlivými autory	XI
Seznam použitých zkratk	XII
Seznam předpisů citovaných v komentáři	XIV
Předmluva	XXI

ZÁKON O ODPOVĚDNOSTI ZA PŘESTUPKY A ŘÍZENÍ O NICH

§ 1–4	ČÁST PRVNÍ	Obecná ustanovení	1
	§ 1	Předmět úpravy	1
	§ 2	Časová působnost	9
	§ 3	Územní působnost	17
	§ 4	Osobní působnost	24
§ 5–59	ČÁST DRUHÁ	Základy odpovědnosti za přestupek ...	42
§ 5–12	HLAVA I	Společná ustanovení pro fyzickou osobu, právníckou osobu a podnikající fyzickou osobu	42
	§ 5	Přestupek	42
	§ 6	Pokus přestupku	51
	§ 7	Pokračování v přestupku	56
	§ 8	Trvající přestupek	61
	§ 9	Hromadný přestupek	65
	§ 10	Opomenutí	67
	§ 11	Spolupachatel	71
	§ 12	Zvláštní subjekt přestupku	76
§ 13–19	HLAVA II	Odpovědnost fyzické osoby za přestupek	80
	§ 13	Fyzická osoba jako pachatel	80
	§ 14	Odpovědnost zákonného zástupce nebo opatrovníka fyzické osoby	90
	§ 15	Zavinění	93
	§ 16	Omyl skutkový	102

	§ 17	Omyl právní	107
	§ 18	Věk	112
	§ 19	Neprůčetnost	116
§ 20–21	HLAVA III	Odpovědnost právnické osoby za přešupek	124
	§ 20	Právnická osoba jako pachatel	124
	§ 21	Zproštění odpovědnosti právnické osoby za přešupek	139
§ 22–23	HLAVA IV	Odpovědnost podnikající fyzické osoby za přešupek	146
	§ 22	Podnikající fyzická osoba jako pachatel	146
	§ 23	Posuzování odpovědnosti podnikající fyzické osoby za přešupek	153
§ 24–28	HLAVA V	Okolnosti vylučující protiprávnost	157
	§ 24	Krajní nouze	157
	§ 25	Nutná obrana	167
	§ 26	Svolení poškozeného	174
	§ 27	Přípustné riziko	180
	§ 28	Oprávněné použití zbraně	184
§ 29–34	HLAVA VI	Zánik odpovědnosti za přešupek a odpovědnost právního nástupce	194
§ 29–32	Díl 1	Zánik odpovědnosti za přešupek	194
	§ 29	Důvody zániku odpovědnosti za přešupek	194
	§ 30	Délka promlčecí doby	203
	§ 31	Běh promlčecí doby	210
	§ 32	Stavení a přerušení promlčecí doby	216
§ 33–34	Díl 2	Odpovědnost právního nástupce za přešupek	228
	§ 33	Přechod odpovědnosti právnické osoby za přešupek	228
	§ 34	Přechod odpovědnosti podnikající fyzické osoby za přešupek	238
§ 35–50	HLAVA VII	Správní tresty a jejich ukládání	244
§ 35–44	Díl 1	Druhy správních trestů a obecné zásady pro jejich ukládání	244

	§ 35	Druhy správních trestů	244
	§ 36	Ukládání správních trestů	249
	§ 37	Určení druhu a výměry správního trestu	251
	§ 38	Povaha a závažnost přešupku	258
	§ 39	Polehčující okolnosti	263
	§ 40	Přitěžující okolnosti	268
	§ 41	Ukládání správních trestů za více přešupků	273
	§ 42	Podmíněné upuštění od uložení správního trestu	278
	§ 43	Upuštění od uložení správního trestu	282
	§ 44	Mimořádné snížení výměry pokuty	287
§ 45–50	Díl 2	Jednotlivé správní tresty a jejich výkon	292
	§ 45	Napomenutí	292
	§ 46	Pokuta	294
	§ 47	Zákaz činnosti	301
	§ 48	Propadnutí věci	307
	§ 49	Propadnutí náhradní hodnoty	313
	§ 50	Zveřejnění rozhodnutí o přešupku	316
§ 51–54	HLAVA VIII	Ochranná opatření	324
	§ 51	Druhy ochranných opatření	324
	§ 52	Omezující opatření	328
	§ 53	Zabrání věci	336
	§ 54	Zabrání náhradní hodnoty	342
§ 55–59	HLAVA IX	Zvláštní ustanovení o mladistvých	345
	§ 55	Mladistvý	345
	§ 56	Ukládání správního trestu mladistvému	348
	§ 57	Pokuta	350
	§ 58	Zákaz činnosti	353
	§ 59	Upuštění od uložení správního trestu	354
§ 60–102	ČÁST TŘETÍ	Řízení o přešupcích	358
§ 60–64	HLAVA I	Příslušnost správních orgánů a změny příslušnosti	358
	§ 60	Věcná příslušnost	358
	§ 61	Komise pro projednávání přešupků	361

	§ 62	Místní příslušnost	366
	§ 63	Vyloučení z projednávání a rozhodování věci	371
	§ 64	Předání věci	377
§ 65	HLAVA II	Právní styk s cizinou	387
	§ 65	Uskutečňování právního styku s cizinou	387
§ 66–67	HLAVA III	Doručování	391
	§ 66	Doručování veřejnou vyhláškou	391
	§ 67	Doručování zmocněnci	394
§ 68–72	HLAVA IV	Účastníci řízení, další osoby vystupující v řízení a orgán sociálně-právní ochrany dětí	397
	§ 68	Účastníci řízení	397
	§ 69	Obviněný	402
	§ 70	Poškozený	409
	§ 71	Osoba přímo postížená spácháním přestupku	415
	§ 72	Zákonný zástupce a opatrovník mladistvého obviněného a orgán sociálně-právní ochrany dětí	418
§ 73–76	HLAVA V	Postup před zahájením řízení	424
	§ 73	Oznamování přestupku	424
	§ 74	Oznamování přestupku orgánem policie ve zvláštních případech	427
	§ 75	Součinnost	433
	§ 76	Odložení věci	434
§ 77–92	HLAVA VI	Postup v řízení	447
§ 77–79	Díl 1	Zahájení řízení	447
	§ 77	Překážky řízení	447
	§ 78	Zahájení řízení z moci úřední	450
	§ 79	Zahájení řízení se souhlasem osoby přímo postížené spácháním přestupku	456

§ 80–87	Díl 2	Průběh řízení	461
	§ 80	Ústní jednání	461
	§ 81	Řízení navazující na kontrolu	468
	§ 82	Dokazování	470
	§ 83	Záruka za splnění povinnosti	476
	§ 84	Zrušení, zánik a přeměna právnické osoby	480
	§ 85	Přerušeni řízení	486
	§ 86	Zastavení řízení	490
	§ 87	Narovnání	497
§ 88–92	Díl 3	Zvláštní druhy řízení	501
	§ 88	Společné řízení	501
	§ 89	Řízení o náhradě škody a o vydání bezdůvodného obohacení	510
	§ 90	Příkaz	520
	§ 91	Ukládání napomenutí a pokuty příkazem na místě	525
	§ 92	Příkaz na místě a příkazový blok	531
§ 93–94	HLAVA VII	Rozhodnutí o přestupku	536
	§ 93	Výroková část rozhodnutí o přestupku	536
	§ 94	Lhůta pro vydání rozhodnutí	551
§ 95	HLAVA VIII	Náklady řízení	556
	§ 95	Náhrada nákladů řízení	556
§ 96–98	HLAVA IX	Řízení o odvolání	563
	§ 96	Osoby oprávněné podat odvolání	563
	§ 97	Odvolání a postup správního orgánu prvního stupně	567
	§ 98	Řízení u odvolacího správního orgánu	571
§ 99–102	HLAVA X	Zvláštní postupy po právní moci rozhodnutí o přestupku	579
	§ 99	Nové rozhodnutí	579
	§ 100	Přezkumné řízení	583
	§ 101	Přezkum příkazu na místě	590
	§ 102	Přechod úhrady pokuty na právního nástupce	593

§ 103–114	ČÁST ČTVRTÁ Společná, přechodná a závěrečná ustanovení	597
§ 103	Výkon působnosti	597
§ 104	Amnestie	605
§ 105	Přenos příslušnosti na základě veřejnoprávní smlouvy	609
§ 106	Evidence přestupků	612
§ 107	Postup při zápisu do evidence přestupků	616
§ 108	Námitkové řízení	618
§ 109	Využívání údajů z informačních systémů veřejné správy	621
§ 110	Přehled přestupků	626
§ 111	Požadavky na oprávněnou úřední osobu	631
§ 112	Přechodná ustanovení	639
§ 113	Zrušovací ustanovení	652
§ 114	Účinnost	662
	Věcný rejstřík	665
	O autorech	672

PŘEHLED USTANOVENÍ ZPRACOVANÝCH JEDNOTLIVÝMI AUTORY

§ 1–4	JUDr. Vít Šťastný
§ 5–19	JUDr. Mgr. Filip Rigel, Ph.D.
§ 20–23	Mgr. Ing. David Bohadlo
§ 24–34	JUDr. Stanislav Kadečka, Ph.D.
§ 35–50	Mgr. Jan Brož
§ 51–54	JUDr. Stanislav Kadečka, Ph.D.
§ 55–59	Mgr. Jan Brož
§ 60–65	JUDr. Vít Šťastný
§ 66–72	prof. JUDr. Petr Průcha, CSc.
§ 73–76	JUDr. Mgr. Filip Rigel, Ph.D.
§ 77–87	prof. JUDr. Petr Průcha, CSc.
§ 88–92	Mgr. Ing. David Bohadlo
§ 93–94	JUDr. Stanislav Kadečka, Ph.D.
§ 95–102	Mgr. Ing. David Bohadlo
§ 103–114	JUDr. Vít Šťastný

- zákon č. 250/2016 Sb.**, o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich
zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích
zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru
zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek
zákon č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích
- nařízení vlády č. 463/2013 Sb.**, o seznamech návykových látek
- vyhláška č. 177/1996 Sb.**, o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)
vyhláška č. 231/1996 Sb., kterou se stanoví paušální částka nákladů řízení o přestupcích
vyhláška č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností
vyhláška č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení
vyhláška č. 227/2016 Sb., o náležitostech formulářů žádosti o opis nebo výpis z evidence Rejstříku trestů a žádosti o opis z evidence přestupků
vyhláška č. 112/2017 Sb., kterou se mění vyhláška č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení
vyhláška č. 172/2017 Sb., o podrobnostech obsahu a provádění zkoušky odborné způsobilosti úředních osob oprávněných k provádění úkonů správního orgánu v řízení o přestupcích a o náležitostech osvědčení o vykonání zkoušky odborné způsobilosti

PŘEDMLUVA

Dne 1. 7. 2017 nabyl účinnosti nový zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, doprovodný zákon, kterým se mění zákony v souvislosti s celou reformou správního trestání, a zákon o některých přestupcích. Publikace tak reaguje na nejrozsáhlejší reformu správního trestání od roku 1990, na základě níž došlo k významným změnám v pojetí a koncepci odpovědnosti za správní delikty. Nejvýznamnějším druhem správního deliktu se stal přestupek, jehož se nově může dopustit jak osoba fyzická, tak i podnikající fyzická osoba, ale i osoba právnická.

Publikace přináší podrobný teoretický i praktický rozbor jednotlivých ustanovení nové právní úpravy a nabízí řešení řady problematických situací, se kterými se mohou její adresáti setkat. Publikace je určena nejen pro úředníky správních orgánů, ale i všem těm, kterých se oblast správního trestání dotýká. Velmi užitečným zdrojem informací bude pro správní soudy, advokáty, studenty či širokou veřejnost.

Pro přehlednost je v komentáři u jednotlivých paragrafů uveden přehled souvisejících ustanovení zákona, jakož i přehled vybraných souvisejících právních předpisů. Text je vždy uvozen důvodovou zprávou k zákonu za účelem snazšího seznání úmyslu zákonodárce k přijetí daného ustanovení. Při výběru judikatury bylo dbáno na její aktuálnost ve vazbě na novou právní úpravu a uváděna je též relevantní judikatura z oblasti trestního práva, jež může pomoci objasnit některé instituty, které jsou uplatňovány též v trestním právu a trestním řízení. Uváděny jsou i závěry poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu a správnímu trestání.

Předností publikace je autorský kolektiv, do něhož patří odborníci působící na Nejvyšším správním soudě, v akademické sféře, advokacii a Legislativní radě vlády, mající bohaté zkušenosti s vedením přestupkových řízení na úrovni správních orgánů či metodicky usměrňující agendu přestupků. Jedná se tak o odborníky, kteří se již v legislativním procesu podíleli na přípravě komentovaného zákona a v současnosti jeho aplikaci metodicky usměrňují a v advokátní, správní či soudní praxi přímo aplikují.

Závěrem je namísto poděkovat všem našim blízkým, kteří nám při přípravě komentáře pomáhali svou radou, podporou nebo trpělivostí, kterou s námi při jeho přípravě měli.

Za autorský kolektiv
David Bohadlo